

Wie extreemlinks wil begrijpen moet zich verdiepen in het stalinisme

Posted on 29 september 2026 by Arie Graafland

Nicholas Potter (1990) is een Duitse journalist die een kritisch boek schreef over de Duitse linkse politiek. En dat werd hem niet in dank afgenomen. Een jaar geleden werden er aan de Humboldt Universiteit posters met Potters naam en foto opgehangen: *wanted*. Hij ervaart dat uiteraard als regelrechte bedreiging.

Dit is interessant, ook al omdat Potter zelf links is. Hij schrijft dat hij opgroeide in het milieu van de techno-parties, punk en de subcultuur van de alternatieve kunst in Berlijn. In 2023 verscheen zijn eerdere boek *Judenhass Underground* dat hij samen met Stefan Lauer publiceerde. Ook toen werden boekpresentaties verstoord door linkse activisten. Het feit dat hij zelf links is, vraagt om een nadere toelichting die verder gaat dan Potter alleen. Wat hier gaande is in Duitsland en Nederland is het einde van de sociaaldemocratie.

taz

Opmerkelijk ook want Potter is een journalist die schrijft voor de *taz*, (*Die*

Tageszeitung), een landelijke krant voortgekomen uit de alternatieve en links-progressieve milieus van de jaren zeventig. *taz* staat links van bijvoorbeeld de *Frankfurter Allgemeine Zeitung* en de *Süddeutsche Zeitung*. De thema's zijn zoals te verwachten groen en progressief, mensenrechten, sociale bewegingen en migratie. Hij is 'een van hen', waarom dan deze regelrechte en persoonlijke aanval waar hij als fascist wordt neergezet?

De fetischisering van islamitische terreurorganisaties die Israël van de kaart willen vegen, zoals Hamas, Hezbollah, de Houthi's en de Palestijnse Islamitische Jihad, is het kenmerk van de politieke identiteit van autoritair links geworden, schrijft Potter in zijn net verschenen boek *Die neue autoritäre Linke*.

Dit boek is zeer actueel nu Die Linke bij de deelstaatverkiezingen in Berlijn bijna een kwart van de stemmen binnenhaalde. Samen met de chef van de Palestijnse terreurorganisatie PFLP en de chef van de Issa Remmo-clan viert autoritair links zijn verkiezingsuitslag. Wie nu op Die Linke heeft gestemd, heeft in feite op Hamas gestemd. Met deze uitslag hebben Joden geen leven meer in Berlijn.

Sinds die beruchte 7^e oktober is de wereld ingrijpend veranderd. Red Media is een vergaarbak van anti-Israëlische, islamitische en anti-imperialistische activisten die sinds 7 oktober 2023 steeds antidemocratischer en autoritairder zijn geworden. Ze houden er een soort progressief zelfbeeld op na en richten zich tegen de democratie. Het taalgebruik en de symboliek van Hamas (de rode driehoek) wordt bewust overgenomen. De Duitse pers volgt volgens extreem links een blinde ondersteuning van Israël. Dat dit aantoonbaar onjuist is doet er niet toe. Duitsland is volgens hen een politiestaat die alle protest tegen Israël neerknuppelt.

Terreurverheerlijking

Demonstraties tegen het regeringsbeleid of tegen klimaatverandering zijn geïnfiltreerd door Hamas-activisten. Ook hier de simpele tegenstelling dader versus slachtoffer, het manicheïstisch wereldbeeld van goed en slecht. Terreurverheerlijking, vijandigheid naar de media en samenzweringsideologie gaan samen op.

Potter laat ook zien dat de losgeslagen retoriek van het geweld leidt tot brandstichting. Graffiti als 'Brennt Gaza, brennt Berlin' komt rechtstreeks uit de Gaza-hoek. Hij noemt ook de brandstichting bij de Bajszel kroeg in Berlijn waar ik

[hier](#) eerder over schreef. Red media heeft als vast onderdeel 'Talking with the Axis of Resistance', een door Iran in het leven geroepen sjabloon. Daarin komen vertegenwoordigers van Hamas, Hezbollah en PFLP aan het woord.

Neues Deutschland

Op het Franz-Mehringplein in het Berlijnse stadsdeel Friedrichshain staat het Neues Deutschland-gebouw. Acht verdiepingen hoog, een kantoorgebouw zoals er zovelen zijn. Architectonisch niet de moeite waard, alleen de ingang wil monumentaal zijn. Het is een links bolwerk. Die Linke is voor een deel mede-eigenaar middels een Treuhandfirma.

In de DDR-tijd was Neues Deutschland de zetel van het SED-partijorgaan. Potter schetst het als *het* adres van het netwerk van autoritair links. Jarenlang werden er feestelijke bijeenkomsten gehouden door de terreurorganisatie PFLP, georganiseerd door het Duitse Palestina Comité, een plaatsvervanger van de door de EU verboden PFLP. De gewapende vleugel van de PFLP, de Abu-Ali-Mustafa-Brigade nam deel aan de Hamas-slachting op 7 oktober.

Samidoun

Op de dag dat Hamas Israël binnenvalt wordt er een congres gehouden waar in de pauze Samidoun-activisten baklava uitdelen om de aanval van Hamas te vieren. Het in 2011 opgerichte netwerk van Samidoun is al jaren actief in Duitsland maar is, anders dan in Nederland, in 2023 verboden. De leden van Samidoun in Duitsland hebben echter een nieuwe organisatie opgezet, Masar Badil, zo mogelijk nog radicaler.

Reeds in 2016 organiseerde de Palestijnse Gemeinschaft in Deutschland (PGD) een bijeenkomst in het gebouw. Volgens de Duitse Verfassungsschutz bestaat het netwerk uit Hamas-aanhangers. De Duitse Kommunistische Partei (DKP) heeft er een kantoor. Ook de nostalgische DDR-vereniging houdt er kantoor.

Verschillende splintergroeperingen organiseren na 7 oktober in Kreuzberg een bijeenkomst onder het motto Glory to the Resistance. Ook Greta Thunberg is van de partij. De enige aan wie ze een interview geeft is Red Media. Op X haalt ze een half miljoen hits. Ook Francesca Albanese wordt uitgenodigd, maar laat het uiteindelijk

afweten. Een andere sterspreker is Yanis Varoufakis, ooit minister van financiën in Griekenland, en nu de chef van de linkse beweging DiEM25. Varoufakis zegt toe, maar krijgt van de Duitse staat geen inreisvisum.

Dat kunt u binnenkort inhalen want hij is spreker op het G10 festival in december in de Amsterdamse Zuiderkerk, samen met de Lacan/Hegel/Marx-goeroe Slavoj Žižek. Varoufakis neemt deel via een livestream.

De afloop van de bijeenkomst in Kreuzberg is nogal ongebruikelijk, Salman Abu Sitta, een historicus die Hamas bewondert en in Duitsland een spreekverbod heeft, wordt letterlijk onderbroken, de politie strekt de stekker eruit en de bijeenkomst komt zonder stroom te zitten. Dat is meteen het einde van de bijeenkomst.

Marxisme

Maar laten we Slavoj Žižek niet onderschatten, ik noem hem 'goeroe' door de enorme aantrekkingskracht die hij heeft op academisch links. En Potters boek is niet te begrijpen zonder op zijn minst iets te zeggen over zijn inspiraties. Nicholas Potter verwijst in zijn boek naar Paul Mason, de Britse journalist en auteur die begon als trotskist en eindigde als radicaal sociaaldemocraat. Hij is voor Nicholas Potter de belangrijkste inspiratiebron. Mason staat dicht bij Žižek, ze zijn beiden gevormd door het marxisme, maar zijn bepaald niet dogmatisch. Datzelfde geldt voor Nicholas Potter.

Ze lijken me rug aan rug te staan met Jeremy Corbyn. Mason is overigens ook lid van de Labour Party. Die Linke en de Groenen in Duitsland staan dicht bij Corbyn. En die richting gaat in de fusie met GroenLinks de PvdA nu ook op, de richting van activistisch en autoritair links. De richting van de 'intersectioneel feminist' Sabine Scharwachter. Naar mijn idee het einde van de [sociaaldemocratie](#).

Postkolonialisme

Potter verklaart de gekte van autoritair links deels door de postkolonialisme-studies die populair zijn aan de universiteit. Hij noemt dat het 'anti-imperialisme van gisteren', dat nu gemeengoed is geworden in een nieuwe setting. In deze ideologie zijn Hamas en Hezbollah bevrijdingsbewegingen, sociale bewegingen met andere woorden. Ook in Nederland zie je die waanzin groeien. En niet uitsluitend bij autoritair links. Dekolonisatie is een praktijk van de straat geworden. Een praktijk

die massamoord en geseksualiseerd geweld goedpraat.

Maar er is meer aan de hand, zowel hier als in Duitsland. Potter verwijst naar zijn favoriete auteur Paul Mason om autoritair links te verklaren. Als je daar iets van wilt begrijpen, schrijft Potter, dan moet je je in de politieke erfenis van het stalinisme verdiepen. Het stalinisme heeft een nieuw leven gekregen in autoritair links. Volgens Mason begon dat al voor Stalin bij Lenin die een eenpartijstaat voorstond, beter: een eenpartijdictatuur. Dat deden ook Mao en Pol Pot. Potter schrijft dat die stalinistische partijstructuur nu bij autoritair links is beland. Hij volgt Mason die zegt dat er een lijn loopt van het stalinisme naar de rechtvaardiging van massamoord.

In de jaren '30 heeft atalinistisch links de moordpartijen van Stalin altijd ontkend. Vanaf de jaren 1950 tot 1980 werden die moordpartijen gezien als een fout in een overigens juiste politiek. Ook de Nederlandse CPN was die mening toegedaan.

Antonio Gramsci en onze woordenschat

Minstens even belangrijk is Antonio Gramsci die de grondlegger is van wat we noemen 'de lange mars door de instituties'. Je houdt de [macht](#), *hegemonie* bij Gramsci, door een *culturele* hegemonie, je controleert de taal, bepaalt de woorden en de waarden waarmee het volk de werkelijkheid begrijpt. En precies dat proces is al langere tijd aan de gang en komt tot uitdrukking in de hedendaagse politiek. Die woorden zijn bij autoritair links onder andere intersectionaliteit, dekolonisatie, bevrijdingsbeweging, legitiem geweld, Joodse samenzwering, Axis of Resistance en anti-imperialisme.

We kiezen weliswaar de politiek maar niet de instituties als scholen, universiteiten, toelatingscommissies, selectieprocedures, de media, de rechterlijke macht en het cultureel establishment. Die mensen blijven allemaal zitten. Dat betekent niet dat ze allemaal dezelfde terminologie hanteren, integendeel, ieder heeft zijn eigen vocabulaire: klimaat, energietransitie, urgentie, stikstof, 10 nieuwe steden, etcetera. En iedereen neemt de hegemoniale woordenschat van de groep over. Niemand vraagt nog waar dit over gaat. Als we niet uit deze halfslaap wakker worden gaat het echt fout.

*Nicholas Potter, **Die neue autoritäre Linke. Eine akute Bedrohung für die demokratische Gesellschaft**, dtv Verlag 2026*

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [Doet u \(weer\) mee?](#) Hartelijk dank!